

4/2017

Luuk. 16–21.....	6
Jer. 15–39.....	29
Hepr.	66

HETKINEN

RAAMATUN LUKEMISEEN

Hetkinen on opas päivittäistä raamatunlukua varten, jäsenlehti. Ilmestyy neljä kertaa vuodessa.

Julkaisija:

Raamatunlukijain Liitto ry (RLL),
Keskikatu 12 A 6, 45100 Kouvola
toimisto@rll.fi, www.rll.fi

Tilaushinnat:

24 € kestotilaus, 27 € vuositilaus,
21 € opiskelijan vuositilaus,
ulkomaille kestotilaus 32 € ja
vuositilaus 33 €, irtonumero 7,50 €

Tilaukset ja osoitteenmuutokset:

p. 045 122 3664
(ma, ti, to klo 10–15)
tilaukset@rll.fi tai www.rll.fi

Toimitus:

Vastaava päätoimittaja:
Puheenjohtaja Jukka Norvanto
Päätoimittaja:
Pääsihteeri Kirsi Smeds
p. 045 881 4727,
kirsi.smeds@rll.fi
Toimitussihteeri ja taittaja:
Sari Paavola, sari.paavola@rll.fi

Kuvat:

Kansi: Istockphoto/ 578foot
s. 32 Unsplash/Shane Albuquerque
s. 71 Terho Pelkonen
s. 90 Istockphoto/Gregory_DUBUS

Paino: Suomen Uusiokuori

Lahjoitukset:

FI25 1579 3000 1327 72
NDEAFIHH
RLL:n keräyslupa 9.9.2016
RA/2016/464
ajalle 1.1.2017–31.12.2018

UUDELLE LUKIJALLE

Tervetuloa raamatunlukuopas Hetkisen matkaan!

Hetkinen on arjen apu Raamatun lukemiseen. Se sisältää päivittäisen lukuohjelman ja lyhyet selitystekstit. Tutustu Hetkisen päiväsiivuun ja oppaan takakannessa olevaan Lukutapavinkkiin.

Ensin kannattaa lukea päivän jakso Raamatusta. Voit käyttää haluamaasi käännöstä. Selitysteksti ja lukutapavinkin kysymykset on tarkoitettu avuksi tekstin miettimiseen. Oppaan päiväykset tukevat säännöllistä lukemista. Jos tipahtaa matkasta, aina voi hypätä uudestaan mukaan. Opasta voi lukea myös muilla tavoin ja hyödyntää mm. raamatturyhmissä.

Hetkisessä Raamattu käydään läpi kokonaan useamman vuoden aikana niin, että VT:n historia-, profetia- ja viisaukskirjallisuus ja UT:n evankeliumit ja kirjeet etenevät rinnatusten. Pyhinä käsitellään yhtä ko. päivän kirkkovuoden tekstiä. Päiväsivujen yläreunassa kulkee myös ”Raamattu läpi vuodessa” -lukuohjelma.

Lisätietoa löytyy www.rll.fi.

AJANKOHTAISTA

Nelikymppinen palvelija

Olemme tänä vuonna iloinneet Hetkisen 50-vuotisesta taipaleesta. Samalla kiitämme 40 vuoden matkasta, jonka Raamatunlukijain Liitto on voinut palvella.

Aluksi lukuopasta julkaistiin toimituskunnan ja SLS:n kustannusliikkeen voimin. Kun lukuopas oli kymmenvuotias, kustannusliike lakkautettiin. Tarvittiin palvelija, joka hoitaisi raamatunlukuopasta. Syntynyt tilanne oli uuden alun siemen, ja niinpä 27.9.1977 syntyi Raamatunlukijain Liitto ry. Samalla kansainvälinen Scripture Union -liike sai suomalaisen järjestön.

Näiden vuosikymmenien saatossa aikuisten lukuoppaan julkaisun lisäksi voimavaroja on suunnattu nuorten ja lasten raamattutyön tukemiseen sekä raamatturyhmätyöhön. – Te lukijat ja työn ystävät olette mahdollistaneet sitä tilaamalla Hetkistä sekä antamalla lahjoja. Ette ole vain saaneet oppaasta itsellenne vaan olette samalla mahdollistaneet työtä laajemmaltikin. Suuri kiitos jokaiselle!

Kun RLL perustettiin, olin pyhäkoulutyttö, joka löysi isänsä yöpöydältä Raamatun ja päivittäisen lukuoppaan. On etuoikeus kasvaa Raamatua lukevassa perheessä. Sen kristitty vanhempi voi tarjota lapselleen valitsemalla arjessaan Raamatun lukemisen, niin oman henkilökohtaisen kuin lapsellekin lukemisen. Hyvin arvokas lahja lapselle on myös se, että joku muukin kristitty aikuinen ohjaa hänet Raamatun sanoman luokse. Sillä paikalla meistä jokainen voi olla, vaikkei omia lapsia ja lapsenlapsia olisikaan. Raamatun sana on siunauksen siemen lapsen koko elämään.

Olemme juhlistaneet kuluvaan vuotta Lasten Raamatunsovelluksen kääntämisellä. Kuten viime oppaassa kerrottiin, sovellus valmistui kesän kynnyksellä. Rukoilemme, että Raamatun sana koskettaisi lapsia ja perheitä sekä innostaisi Raamatun äärelle yhä uudestaan kohtaamaan elävää Jumalaa ja Vapah-tajaamme. Sovellus on yksi raamatunluvun väline, jonka voi ottaa käyttöön ja vinkata siitä muillekin!

Kirsi Smeds, RLL:n pääsihteeri

JUMALALLA ON KAIKKI VALTA

Herra Jumala hallitsee salatulla tavalla koko maailmaa. Hänen valtansa alla ovat kaikki maailman vaikutusvaltaisimmat päättäjätkin.

Jerusalemien temppeli oli paikka, jossa Herra Jumala asui oman kansansa, Israelin, keskellä. Siellä hänelle uhrattiin säädetyt uhrin ja sitä kohti käännettiin rukoilemaan. Tempelin kaikkein pyhimmässä liiton arkun päällä kerubien keskellä oli Jumalan istuin. Juutalaiset kuitenkin ymmärsivät, että Herra ei ole vain heidän Jumalansa, eikä hän oikeasti asu käsin tehdyssä rakennuksessa, vaan hänen valtaistuimensa on taivaassa. Siellä on hänen valtaistuimensa. Hänen nimensä tai kirkkautensa on kyllä kohdattavissa tempelissä, mutta taivaasta käsin hän ohjaa kaikkien kansojen kohtaloita.

Oikea asenne kaikkivaltiasta Jumalaa kohtaan on kuuliaisuus ja ylistys. Siksi psalmin kirjoittaja kutsuu koko luomakuntaa ylistämään Herraa. Jumalan enkelit ylistävät ja palvovat Herraa, ja siihen taivaalliseen jumalanpalvelukseen saa myös näkyvä luomakunta liittyä. Joskus aurinkoa, kuuta ja tähtiä, tulta, rakeita ja myrskytuulta, vuoria, kukkuloita ja puita kehoitetaan ylistämään Herraa (Ps. 148:3).

Tärkeintä on lopulta se, että myös minun sieluni, joka luonnostaan on itsekäs ja epäuskoinen, kääntyy elävän Jumalan puoleen antamaan kiitoksen ja ylistyksen hänelle, jolle ne kuuluvat. Onhan hän minun luoja ja lunastajani. (VA)

.....
**Jumala on kaikkivaltiudessaan, oikeudenmukaisuudessaan
 ja hyvydessään iäti ylistettävä.**

1. Lue psalmi kokonaan. Mistä kaikesta Daavid ylistää Herraa?
2. Missä on nyt se temppeli, johon menemme kohtaamaan Jumalaa?
3. Miten luomakunnan ylistys Luojalleen näkyy maailmassa?
4. Miten itsekukin meistä voi luomakunnan kanssa ylistää Jumalaa?
5. Miten ajatus Jumalan kaikkivaltiudesta ohjaa suhtautumistasi maailman tapahtumiin?

MIKKELINPÄIVÄ – JUMALAN SANANSAATTAJAT

Ps. 103:19–22; 2. Moos. 23:20–23; Hepr. 1:14–2:4 tai Ilm. 5:11–12; Matt. 18:1–6 (7–9) 10

VOIKO MAMMONALLA TEHDÄ HYVÄÄKIN?

Mammonalla on korvissamme huono kaiku. Opettaahan Raamattukin, että rahanhimo on kaiken pahan alkujuuri (1. Tim. 6:10). Mutta voiko raha olla siunaukseksi?

Jeesuksen kertomus epärehellisestä talouspäälliköstä vaikuttaa hyvin tuoreelta. Siitä tulee mieleen nykyisten iltapäivälehtien otsikot. Tuhlaileva toisen varojen käyttö voi johtaa jopa velkakirjaväärennyksiin.

Isännän reaktio väärennyksiin ja niiden motiiveihin paljastaa, että nekin teot tulivat hänen tietoonsa, vaikka ne yritettiin tietysti salata. Talouspäällikön menettelyn kehuminen tuntuu yllättävältä. Hämmennystä lisää se, että 8. jakeen vanhemman käännöksen herra-sana on nykykäännöksessä muutettu alkamaan isolla H-kirjaimella ikään kuin olisi kysymys Jeesuksen itsensä antamista kehuista. Tälle sinänsä pienelle, mutta asiallisesti merkittäväälle muutokselle ei tekstiyhteydestä löydy pitävää perustetta. Eiköhän sanojana olekin kertomuksen isäntä ja hänen arvionsa talousvastaavasta, joka on, paitsi tuhannut hänen omaisuuttaan, turvautunut myös suoranaiseen vilppiin. Kehu saattoi olla sarkasmia, purevaa ivaa: – onpahan talousmies kehittänyt taitonsa huippuunsa, kun kykenee vielä irtisanomisaikanaikin tehtailemaan väärennettyjä velkakirjoja.

Jeesuksen oma arvio sen sijaan tulee esiin tämän jälkeen. Talouspäällikkö hankki ystäviä, jotka ottaisivat hänet taloonsa irtisanomisen jälkeen. Jeesuksen mukaan maallista rikkautta, mammonaa, tulee käyttää ystävien saamiseksi ja heidän hyväkseen – ennen kaikkea niin, että he pääsisivät ikuisiin majoihin eli taivaaseen. Silloin he puolestaan voivat olla toivottamassa hyväntekijänsä tervetulleeksi sinne.

(TH)

.....
**”Te saatte kaikkinaista rikkautta
 ja voitte osoittaa runsaasti anteliaisuutta.
 Näin meidän työmme synnyttää
 kiitollisuutta Jumalaa kohtaan.”**
2. Kor. 9:11

KAHDEN HERRAN PALVELUA

Mammona-teema jatkuu. Se liittää meidät tiukasti nykypäivään, jossa rahalla ja rikkaudella on näkyvä rooli. Vaurautta ihannoidaan ja tavoitellaan.

Luonnostaan jokainen ajattelee rahan ja tavaran tuovan onnen ja turvan elämään. Mutta rahasta ja rikkaudesta voi salakavalasti tulla vähitellen niin tärkeää, että se valtaa ihmisen sydämessä Jumalalle kuuluvan paikan. Turhaan ei puhuta rikkauden viettelyksestä. Vuorisaarnassa Jeesus varoitti seuraajiaan aarteitten kokoamisesta maan päälle nimenomaan sen vuoksi, että ne voivat viedä sydämen. Toisaalta Raamatun opetuksessa korostuu varojen oikea käyttö ja voimavarojen suuntaaminen Jumalan valtakunnan työhön.

Entäs sitten kahden herran palvelu? Onnistuuko se? Fariseuksilta näytti onnistuvan. He olivat ulkonaisesti hurskaita, esiintyivät sen mukaisesti ja edellyttivät muiden arvostavan heitä heidän asemansa, näkyvän Jumalan palveluksensa ja lain opettamisen vuoksi. Mutta ihmisten katseilta salassa he olivatkin Jumalan katsannossa rahanahneita ja siten mammonan palvelijoita. Tekopyhyden paljastaminen sai fariseukset ivailemaan Jeesusta. Mutta heidän reaktionsa vain osoitti Jeesuksen arvion heistä osuneen oikeaan. Sanommehan mekin sen koiran älähtävän, johon kalikka kalahtaa. Ei onnistunut todellisuudessa kahden herran palvelu fariseuksilta – eikä onnistu meiltäkään.

Paras lääke mammonan koukuttavaa vaikutusta vastaan on antaa omastaan. Jos olet saanut varoja – lahjaahan nekin ovat – ole antelias ja tee varoillasi hyvää toisten parhaaksi. Voit palvella Jumalaa ja hänen valtakuntaansa niin varoillasi kuin muillakin lahjoillasi. (TH)

”Iloista antajaa Jumala rakastaa.” 2. Kor. 9:7

Luuk. 16–17
Timo Hakanen
lakimies
SVK

Lokakuun pyhäpäivät
Ville Auvinen
TT, lähetysjohtaja
Sley

OSAT VAIHTUVAT

Mitä kuoleman jälkeen seuraa? Tämä on jokaisen ihmisen suuri kysymys. Kuolema tulee kaikille. – Mutta päättyykö kaikki kuolemaan?

Jeesuksen kertomus rikkaasta miehestä ja Lasaruksesta on todellista draamaa. Loisteliaasti mammonan palvelijana eläneen miehen nimeä ei mainita. Kurjan kerjäläismiehen nimi, Lasarus, tarkoittaa ”Jumalan on auttanut”. Kertomuksen lopputulos vahvistaa nimen oikeellisuuden.

Kertomus osoittaa, ettei kuolema merkitse olemassaolon loppua eikä ihminen kuollessaan menetä persoonallisuuttaan. Kuolema joutaa eräänlaiseen välitilaan ja jo siellä kahtiajakoon. Toiset menevät Jumalan luo, Abrahamin helmaan ja toiset tuonelaan, tuskan ja kärsimyksen paikkaan. Näiden ”osastojen” välillä on ylipääsemätön kuilu, ja jako on lopullinen.

Näistä toteamuksista seuraa väistämättä uusia kysymyksiä: Mikä on erottelun peruste? Miten minun käy? Rikas mies oli omistanut elämänsä mammonan palvelemiseen piittaamatta pyhistä kirjoituksista ja Jumalan kutsusta. Armonaika oli kulunut umpeen, nyt oli myöhäistä katua. Lasarus sen sijaan oli kaikesta kurjuudesta huolimatta pannut turvansa Jumalaan. Nyt se palkittiin. Osat vaihtuivat.

Me jotka olemme, toisin kuin rikas mies, ottaneet selvää pyhistä kirjoituksista, tiedämme jakolinjan muodostuvan nyt sen mukaan, uskommeko Jeesukseen vai emme. Jumala kutsuu jokaista luokseen Poikansa Jeesuksen uhrikuoleman ja ylösnousemuksen kautta. Siinä on sinun ja minun toivo. (TH)

.....
**”Minä olen ylösnousemus ja elämä.
 Joka uskoo minuun, saa elää, vaikka kuoleekin.”**

Joh. 11:25

Kiitos Raamatunlukijain Liitosta, joka on saanut palvella jo 40 vuotta (27.9.) Kiitos jokaisesta raamatunlukijasta, selitystekstien kirjoittajista, työntekijöistä ja vastuunkantajista kautta näiden vuosikymmenten.

PALVELIJAN ASENNEN

Palvelu on tämän päivän muotiasana. Liike-elämässä sen sanotaan olevan kilpailuvaltti. Näyttää siltä, että palvelun merkitysasiat on muuttunut Raamatun ajoista.

Kertomuksesta voi päätellä palvelijan olleen Jeesuksen ajan Israelissa orjan asemassa. Hänellä ei ollut työaikaa eikä oikeusturvaa. Hän oli isäntänsä armoilla. Kaiken vaadittavan tehtyäänkään hänen ei tullut odottaa kiitosta isännältään. Hänhän oli tehnyt vain velvollisuutensa.

Kertomuksen avulla Jeesus opetti seuraajiaan – ja myös meitä – suhtautumaan omaan palvelutehtäväänsä samalla tavoin ja erottumaan fariseuksista, jotka toimittivat tehtäviään ihmisten nähden saadakseen huomiota, kiitosta ja arvostusta.

Seurakunnissa on monia palvelutehtäviä. Toiset kuten puhuminen, soittaminen ja laulaminen ovat näkyviä. Toiset kuten esirukous, tilojen siivoaminen ja keittiötyöt ovat enemmän näkymättömiä, taustalla tapahtuvia. Jumalalle tehtyinä ja hänen silmissään ne kaikki ovat kuitenkin yhtä arvokkaita, eikä mikään niistä saa olla ylpeilyn aihe. Kaikkien eri tehtävissä palvelevien on Jeesuksen opetuksen mukaan oltava nöyriä ja kiitollisin mielin tunnustettava olevansa vain ansiottomia palvelijoita.

Tekstimme nykykäännös käyttää ilmaisua ”arvoton palvelija”. Tai vaallinen Isämme ei kuitenkaan pidä meitä arvottomina, vaan epäonnistuneinakin palvelijoina hänelle rakkaina, iankaikkisen elämän arvoisina Jeesuksen ansiosta.

Viimeisellä aterialla Jeesus näytti seuraajilleen esimerkkiä oikeasta palvelijan asenteesta pesemällä opetuslastensa jalat.

(TH)

.....
”Joka teistä on suurin, se olkoon toisten palvelija.”
Matt. 23:11

KIITOKSEN VOIMA

”Kiittämättömyys on maailman palkka”, on meille tuttu sanonta. Arkielämässä se käy usein toteen, kuten kävi luetussa kertomuksessaakin. Jaejaksomme avaa kiitoksen merkitystä.

Tullessaan Samarian ja Galilean rajaseudun kylään Jeesus paransi 10 spitaalista miestä. On yllättävää, että parannuttuaan miltei parantumattomasta sairaudesta yhdeksän miestä ei palannut kiittämään parantajaansa. Merkitsihän parantuminen spitaalisille ruumiin terveyden lisäksi pääsyä eristyksistä takaisin perheen pariin ja yhteiskunnan täysivaltaiseksi jäseneksi.

Kiitos on aina paikallaan. Se on oikeastaan voimasana, paljon väkevämpi kuin ne ärräpääät, joita nykyisin kuulee tiuhaan tahtiin sekä yksityisissä keskusteluissa että julkisesti. Kiitos ja kiitollisuus voimaannuttaa sekä sanojaa että vastaanottajaa. Kiroilulla on päinvastainen vaikutus.

Kiitos ei ole meille luontaista. Lapset eivät luonnostaan kiitä, vaan kiitos pitää juurruttaa lapsen itsekkääseen sydämeen. Niinpä kuulemmekin vanhempien toistuvasti kehottavan lapsiaan: muista kiittää.

C.S. Lewis on tehnyt viiltävää analyysia ja sanonut: ”Nöyrimmät ja samalla kaikkein tasapainoisimmat ja kyvykkäimmät ihmiset kiittävät eniten, kun taas tyytymättömät, kärtyisät ja toisten seuraan sopeutumattomat kiittävät vähiten.”

Meillä Jeesukseen uskovilla on todellakin aivan erityinen aihe kiittää Jumalaa ennen muuta pelastuksesta. Kertomuksemme samarialainen on tästä oiva esimerkki.

(TH)

.....
Apostoli Paavali ohjeistaa:
”Kiittäkää kaikesta.”
1. Tess. 5:18

VALTAKUNNAN SALAISUUS

Jumalan valtakunta on jo nyt, mutta toisaalta sitä odotetaan vielä saapuvaksi. Jaksomme paljastaa, mitä tämä sanapari, ”jo nyt – ei vielä”, tarkoittaa.

Vastatessaan valtakunnan ulkopuolella olevien fariseusten kysymykseen Jeesus puhui ihmisten sydämissä uskon kautta olevasta todellisuudesta. Sitä ei voi nähdä, mutta se kuitenkin on heidän keskellään Jeesukseen uskovissa Pyhän Hengen synnyttämänä. Kyse on samasta asiasta, josta yksi oman kansamme suuri herättäjä Paavo Ruotsalainen sai v. 1799 Jyväskylässä kuulla seppä Högmanilta: ”Yksi sinulta puuttuu ja sen mukana kaikki, Jeesuksen Kristuksen sisäinen tunto.” Sen oivaltaminen muutti kaiken.

Seuraajilleen Jeesus sen sijaan kertoi saman valtakunnan tulevan hyvin julkisesti ja kaikkien nähden esiin hänen toisessa tulemuksessaan. Kenties sen aika nyt on jo oven edessä. Toisen tulemuksen ennusmerkit vaikuttavat olevan käsillä. Niitä verrataan Nooan ja Lootin päiviin, jolloin suurin osa ihmisistä ei välittänyt varoituksista ja Jumalan kutsusta yhteyteensä, vaan jatkoivat elämäänsä entiseen tapaan kohti edessä olevaa katastrofia. Näinhän tapahtuu myös nykyään: suurin osa ihmisistä ei tunnu välittävän Jumalan kutsusta.

Tuona suurena päivänä, jolloin salama leimahtaa maan toisesta äärestä toiseen, paljastuu valtakunnan salaisuus, joka nyt on sisäisesti uskovissa. Silloin toinen otetaan, toinen jätetään. Toinen saa Jumalan armosta astua rauhan ja ikuisen onnen valtakuntaan, jossa Jeesus hallitsee. Toinen tähän katoavaan maailmaan mieltyneenä sen sijaan jää pimeyteen ja ikuisen eron Jumalasta.

(TH)

.....
**”Olkaa siis tekin valmiit,
 sillä Ihmisen Poika tulee hetkellä,
 jota ette aavista.”**

Matt. 24:44

ULKOKULTAINEN JUMALANPALVELUS

Miksi Jumala ensin asettaa kansalleen juhla-ajat ja uhrimenot ja sanoo sitten kuitenkin vihaavansa ja inhoavansa niitä?

Mooseksen kirjoissa, erityisesti 3. Mooseksen kirjassa, Jumala säättää hyvin tarkkaan vuoden juhlat ja opettaa niiden merkityksen. Esimerkiksi Suuren sovituspäivän vietosta hän sanoo: ”Tätä määrystä teidän on ikuisesti noudatettava” (3. Moos. 16:34). Samoin hän antaa tarkat ohjeet erilaisten uhrien toimittamiseen.

Tarkoitus oli, että kansan sydän olisi mukana Jumalan palvelemissa, ja että ulkoiset muodot heijastavat sydämen asennetta. Israelin kansan keskuudessa jumalanpalveluksen viettämisestä ja uhritoimituksista oli kuitenkin tullut vain ulkokohtaisia muotomenoja. Ajateltiin, että pelkästään pikkutarkasti ohjeitten mukaan suoritettuna tekoinakin ne tuottavat Jumalan siunauksen. Jumalan käskyistä ei piitattu, palveltiin epäjumaliakin ja sorrettiin köyhiä, ja sitten tultiin temppeleihin viettämään jumalanpalvelusta ja ajateltiin, että kaikki on hyvin.

Kun sydän oli kaukana Jumalasta, muuttui sinänsä oikein vietetty jumalanpalveluskin Jumalan silmissä inhottavaksi. Siksi Jumala tahoi profeettojensa välityksellä ankarin sanoin romuttaa väärän luotamuksen ulkokohtaiseen jumalanpalvelukseen, murtaa sydämet ja kääntää ne taas puoleensa.

(VA)

.....
**Sydämen asenteen tulee olla sopuinnussa sen kanssa,
 miten me Jumalaa palvelemme.**

-
1. Mikä ero on muodollisella lain noudattamisella ja Jumalan tahdon mukaisella lain noudattamisella?
 2. Miksi profeetta Aamos vertaa oikeutta ja vanhurskautta virtaavaan veteen?
 3. Mitä meissä on tapahtunut, jos jumalanpalvelus muuttuu ulkokohtaiseksi?
 4. Entä mitä on tapahtuttava, jotta jumalanpalvelus olisi meille todellista Jumalan kohtaamista?